

MoBa-nytt 1/2014

Kjære deltaker i MoBa!

En gang i året får du et skriftlig nyhetsbrev fra MoBa i posten. Det vil vi fortsette med for å sikre at alle deltakere får informasjon fra MoBa minimum en gang hvert år.

Men det skjer jo hele tiden mye spennende i MoBa. Vi har derfor tenkt å oppdatere deg litt hyppigere via et elektronisk nyhetsbrev (cirka fire ganger i året). Tusen takk for at du har sendt oss din e-post adresse som gjør dette mulig!

Vi vil skrive om nytt fra forskningen, nye prosjekter og annen informasjon vi tror kan være interessant for deg som deltaker.

Ny MoBa-film

Mangfoldet i MoBa er stort. Det har vi lyst til å vise fram til deltakere og andre interesserte. Vi har derfor laget en film om MoBa. Den er cirka åtte minutter. Vi håper du vil like den. Del den gjerne med andre.

Filmen er tilgjengelig på fhi.no/moba, YouTube og Vimeo.

[Se Moba-filmen her](#)

Stor respons på konkurransen i årets nyhetsbrev

Ved påsketider mottok du årets nyhetsbrev fra MoBa. Vi fortalte blant annet hva som skjer med blodprøvene i MoBa som vi oppbevarer i biobanken.

Og vi spurte om barna kunne hjelpe oss å finne gode navn til robotene som henter prøvene i de to kjempestore fryserommene.

Vi har fått utrolig stor respons fra barna. Tusen takk! Nå skal vi i gang med å kåre vinnerne. Du får vite hva robotene skal hete i neste MoBa-nytt!

[Les nyhetsbrevet 2014 her](#)

Språk og motorisk utvikling

MoBa-forsker Mari Vaage Wang disputerte 27. mai ved Universitetet i Oslo. Hun har i sitt doktorgradsarbeid undersøkt hvordan stabilitet og endring i språklig utvikling henger sammen med motorisk utvikling hos barn i førskolealder.

Hun har også sett på hvordan ulike typer atferdsvansker henger sammen med forsinket språkutvikling.

Hun finner at forsinket utvikling av språk, motorikk eller atferdsvansker tidlig i livet kan være risikofaktorer for forsinket utvikling senere i barneårene både innenfor samme og andre områder av vansker.

Doktorgraden til Wang baserer seg på data fra Den norske mor og barn-undersøkelsen. Resultatene bygger på analyser av mødres rapportering i tre ulike spørreskjema der barna er henholdsvis ett og et halvt, tre og fem år gamle.

Fars psykiske helse og barns utvikling

Spesialist i klinisk psykologi Anne Lise Kvalevaag skal disputere for doktorgraden ved Universitetet i Bergen til høsten. Hun arbeider til daglig i Helse Fonna helseforetak i Haugesund.

Kvalevaag har studert hvordan fars psykiske helse under svangerskapet kan påvirke barnets utvikling ved treårs alder.

Kvalevaag fant at barn ved treårs alder har økt risiko for emosjonelle vansker dersom far hadde psykiske plager under svangerskapet. Det har til nå vært forsket lite på fars psykiske helse i forbindelse med barns utvikling.

Forskerne bak studien har brukt data fra spørreskjema til far under svangerskapets uke 17 eller 18 fra MoBa.

HELIX – nytt prosjekt om barn og miljø

Et økende antall helseproblemer hos barn kan knyttes til ulike miljøpåvirkninger. I denne studien vil vi undersøke hvordan forskjellige faktorer i miljøet påvirker barnas helse i tidlig alder.

Slike miljøfaktorer kan være forurensninger som finnes i maten vi spiser, i lufta vi puster inn eller i produkter vi påfører huden. I tillegg kan eksponering for støy og UV-stråling påvirke oss. Disse miljøpåvirkningene utsettes vi alle for, men spedbarn og barn er spesielt sårbare.

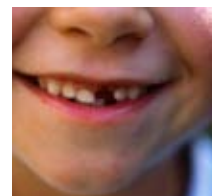
Vi begynner å få kunnskap om hvordan enkeltfaktorer i miljøet kan påvirke barns helse, men vi vet fremdeles for lite om betydningen av flere miljøfaktorer sammen, den såkalte «cocktail-effekten».

Dette ønsker vi å få mer kunnskap om slik at vi kan utvikle gode helse- og miljøforebyggende tiltak for å skape et sunt og trygt miljø for nåværende og fremtidige generasjoner.

HELIX barn og miljø-studien er et delprosjekt i MoBa, der vi vil invitere noen familier til et intervju og klinisk undersøkelse. Dette prosjektet inngår i et EU samarbeid kalt HELIX (The Human Early Life Exposome) med et felles mål: et sunt og trygt miljø for barna våre.

Ønsker flere tenner i banken

Melketenner kan gi verdifull informasjon om hvordan miljø og ernæring påvirker fostre og små barn.

Tannbanken MoBa-tann, som er et samarbeidsprosjekt mellom Folkehelseinstituttet og Universitetet i Bergen, samler inn melketenner.

Du vil motta en forespørsel om å sende inn en eller flere melketenner fra barnet ditt når det nærmer seg sju år.

Vi vet at noen barn feller tenner tidligere enn andre. Derfor ber vi deg ta vare på melketennene til forespørselen kommer. Du trenger bare å skylle tennene i rent vann og oppbevare dem tørt til du får brev fra oss.

Har du spørsmål eller trenger ny svarkonvolutt, ta gjerne kontakt med MoBaTann.
E-post: mobatann@uib.no eller morbarn@fhi.no
Telefon: 53 20 40 40

Elektroniske spørreskjemaer i MoBa

Tusen takk til alle som har sendt oss e-postadresser og telefonnumre. Mange av dere har skrevet at dere helst vil motta elektroniske spørreskjemaer.

Vi har i dag ingen elektroniske skjemaer, men vi er i gang med å finne en enkel og god løsning for framtidige skjemaer.

Redaksjon:

Per Magnus (ansvarlig redaktør)
Tove Kolset (redaktør)
Charlotte Birke
Patricia Schreuder

Kontakt oss her: morbarn@fhi.no
Redaksjonen avsluttet 28.05.14